

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

София • 1000, бул. "Княз Дондуков" 2А, тел. 92-17-799, факс 9882 485

Изх. № 1104-12 / 19.03.2004 г.

ДО
Г – Н НИКОЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
АСОЦИАЦИЯ "БЕЗОПАСНОСТ
НА ДВИЖЕНИЕТО ЗА ДЕЦАТА
И МЛАДЕЖИТЕ"
БУЛ. " ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ " №36, ВХ. А, ЕТ. IV
ГР. СОФИЯ 1000

На Ваш № 21 – А - 04 от 09.02.2004 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НИКОЛОВ,

На основание § 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за движение по пътищата /ЗДвП /Министерството на образованието и науката е задължено да осигури изучаването от учениците на правилата за безопасно движение по пътищата. Това обучение е един постоянен ежегоден процес с над тридесетгодишна история и традиция. За осъществяването му са разработени и през 2003 г. министърът на образованието и науката е утвърдил Концепция за възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата в детската градина и българското училище, учебни програми за възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата в детската градина, в I - IV клас и в V – VIII клас. До момента Министерството е одобрило няколко различни комплекта учебни помагала и тетрадки по безопасност на движението по пътищата, разработени и предоставени от различни автори.

Материалът по безопасност на движение по пътищата, който е предвиден да се преподава на децата и учениците, е задължителен /на основание ЗДвП/ независимо от това, че не е формиран като учебен предмет. Той е много специфичен като професионална материя и учебно съдържание и е оглед на

аудиторията, на която трябва да се преподава, се изисква добре да се познава от учителите. Това условие от своя страна гарантира на учителите възможностите как правилно да разпределят учебното съдържание, как да подбират и препоръчват на учениците си съответните учебни помагала, какви указания да им дават за работа с тях, какви изисквания да предявяват към обзавеждането на класната стая /кабинет/ и онагледяването на учебния процес. До 1989 г. висшите педагогически училища обучаваха студентите си по безопасност на движението по пътищата и методика на преподаването ѝ. След тази дата с настъпилата автономия и самостоятелност висшите училища преустановиха това обучение. Така постепенно започна да се увеличавя броят на учителите, особено на онези, които преподават в I - IV клас правилата за безопасно движение по пътищата, и не притежават необходимите знания и умения за този материал. За да са полезни на учениците и за себе си като учители и за да се осигури качество на учебния процес, Министерството на образованието и науката ще изиска от учебната 2006 / 2007 година учителите, които не са изучавали безопасност на движението по пътищата и методика на преподаването, по време на следването си да са преминали квалификационен курс. В тази връзка, за да се подпомогнат обучаващите институции, които организират квалификационните курсове и за да се предвиди еднакво учебно съдържание при провеждането им, Министерството е утвърдило примерна учебна документация за квалификационен курс по методика, предназначен за учители, обучаващи децата и учениците по безопасност на движението по пътищата. Завършилите курса, съгласно чл. 6 от Наредбата за единните държавни изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища (ДВ - бр.31 / 1997 г. /, трябва да получават удостоверения за професионална квалификация.

Като се има предвид горесъобщеното, след като бе разгледан и обсъден отговора на директора на Департамента за информация и повишаване на квалификацията на учителите при Тракийския университет – гр. Стара Загора, и становището по този отговор, подготвено от " Асоциация безопасност на движението за децата и младежите", Министерството на образованието и науката изразява следното становище :

1. Учител, на който са възложени часове по правилата за безопасно движение по пътищата с ученици от I до VIII клас, от учебната 2006 / 2007 година трябва да отговаря на изискването да е изучавал по време на придобиването на висшето си образование безопасност на движението по пътищата и методика на преподаването или да е преминал квалификационен курс по тази материя / писмо № 9105 – 324 от 19.03.2003 г. на МОН във връзка със Заповед № РД 09 / 773 от 19.03.2003 г. /.

2. Организирането и провеждането на квалификационни курсове по безопасност на движението по пътищата и методика на преподаването ѝ за учители, които нямат съответната подготовка, е задължително, за да се даде шанс на такива учители да се квалифицират в областта на безопасността на движението.

3. При организирането и провеждането на квалификационните курсове обучаващите институции трябва да се съобразяват с утвърдените от Министерството през 2003 година нови учебни програми за възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата в детската градина, в I – IV клас, в V -

VIII клас и примерна учебна документация за квалификационен курс за учители, преподаващи безопасност на движението по пътищата в СОУ.

4. В резултат на обучението в квалификационните курсове учителите трябва да придобият умения за годишно планиране на обучението с учениците в I - IV и V - VIII клас, точно и ясно да формулират и определят задачите за всеки урок, да могат реално и аргументирано да измерват крайни резултати, да могат тематично да организират и провеждат час на класа, "петминутки", родителски срещи и други дейности, свързани с безопасността на движението.

5. За да се гарантира професионално отношение към курсовете и специализирано осигуряване на учебния процес, следва в тях да преподават преподаватели, специалисти в областта на безопасността на движението и съдържанието на модулите от примерната учебна документация и с опит в подготовката на педагогически кадри.

6. На завършилите курс учители трябва да се издават удостоверения за професионална квалификация.

7. Във връзка с осъществяването на основните функции и специфичните дейности на регионалните инспектори по образование чрез цитираната в точка I заповед и с писмо № 9105-12 от 13.01.2004 г. им е възложено да съдействат и водят на отчет, както и да контролират организирането и провеждането на квалификационните курсове, тяхното методическо и дидактическо осигуряване и формирането на преподавателските екипи.

При така изложеното действително положение, свързано с необходимостта от провеждане на квалификационни дейности с учители, преподаващи правилата за безопасно движение по пътищата, и изразеното становище по него, имайки предвид и отговора на директора на Департамента за информация и повишаване квалификацията на учителите при Тракийския университет - гр. Стара Загора, считаме:

1. Съгласно чл. 7 от Наредба № 5 за условията за повишаване квалификацията на педагогическите кадри в системата на народната просвета и реда за придобиване на професионално – квалификационни степени от 1997 г. Департаментът за информация и повишаване на квалификацията на учителите при Тракийския университет - гр. Стара Загора, има право да организира и провежда квалификационни курсове с учители по безопасност на движението по пътищата.

2. За преподаватели в тези курсове трябва да се използват специалисти по безопасност на движението по пътищата, получили и педагогическа правоспособност. Притежавана квалификация от висшето образование "машинен инженер" и правоспособност за управление на МПС категория "С" не са основание лицето, което ги притежава, да има право да провежда квалификационни курсове с учители по правилата за безопасно движение. Спомнатите Наредба № 31 на МТ и МОН от 1999 г. и Наредба № 37 на МТС от 2002 г. също не дават право на лице с такива квалификации да бъде преподавател по теоретично и практическо обучение за подготовка на водачи на МПС.

Шифър 05.07.03 – Методика на преподаването, не е пречка да се обяви конкурс за специалисти / асистенти /, тъй като става въпрос за методика на преподаването на правилата за безопасно движение по пътищата. По - скоро департаментът следва да прецени дали ще провежда такива курсове и какъв ще е

техният брой, а от това ще зависи целесъобразността от обявяване на подобен конкурс. Това вече ще е негово решение.

3. Квалификационните курсове трябва да се провеждат по примерната учебна документация за квалификационен курс за учители, преподаващи безопасност на движението по пътищата в детската градина и СОУ.

4. На завършилите квалификационен курс учители да се издава удостоверение за професионална квалификация. Тъй като примерната учебна документация е разработена на модулна принцип, в удостоверението трябва да фигурират наименованията на тези модули.

Наредбата за единните държавни изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, не предвижда висше училище или звената към него да издават образец – удостоверение за участие в курс. Затова и Министерството на образованието и науката не признава такива документи.

Квалификационни курсове за учители, които преподават правилата за безопасно движение по пътищата, трябва да се организират по заявка и след съгласуване със съответния регионален инспекторат по образование и директорите на училищата, като включването в тях се осъществява само по желание на кандидатите за квалификация.

Трябва отново да подчертаем, че квалификационни курсове за професионална квалификация могат да осъществяват висши училища, създадени по ред, установен от Закона за висшето образование и от специализираните звена към тях. В случая на Националната асоциация "Професионална подготовка и квалификация" и на Асоциация "Безопасност на движението на децата и младежите" са възложени само организационни функции. Те се състоят в разясняване същността на обучението по безопасност на движението в квалификационните курсове, създаване на контакти с висши училища, подпомагане на регионалните инспекторати по образование и училищата при оформянето на учебни групи / курсове / и осигуряването им с учебно помощна – литература, както и ако в някои райони се налага формирането на преподавателски екипи. В никакъв случай тези асоциации не могат / това не е и предмет на техните функции и дейности / да осъществяват обучителен и квалификационен процес, а и не им е възлагано да провеждат такъв.

ЮЛИЯН НАКОВ
ЗАМЕСТИТЕЛ МИНИСТЪР
